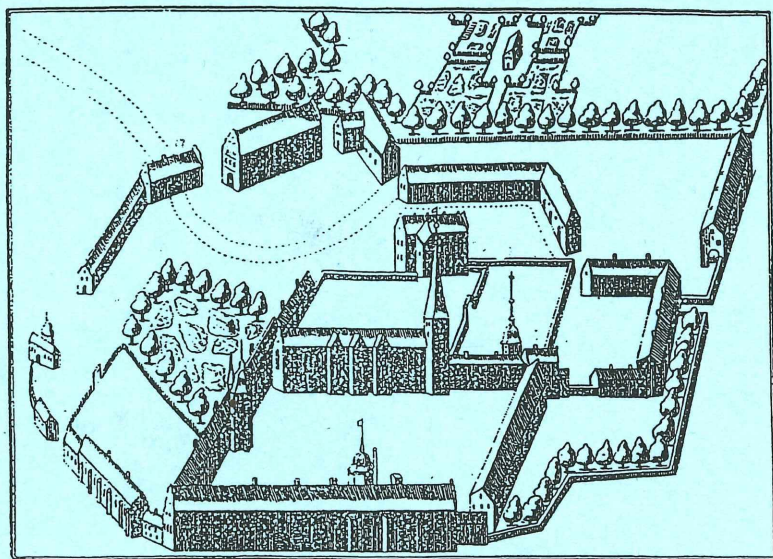

SLAGLOSLIA

ANTVORSKOV SLOT

ÅRSSKRIFT 1994

SLAGLOSIA

SLAGELSE AMATØRRARKEOLOGISKE FORENING

Årsskrift 1994

Redaktion

Kaj Hansen,
Solbærvej 56,
4200 Slagelse.

FORENINGENS VIRKE

Så er vi igen kommet dertil, hvor vi skal gøre status over tiden, der er gået og komme med ønsker og visioner om fremtiden.

Da det forgangne år ikke har bragt de helt store gravearbejder, har der ikke været bud efter foreningens medlemmer så tit, som nogle ønsker.

Det er dog meget glædeligt, at medlemsskaren er stille og roligt stigende og endnu ikke har fundet sit faste leje.

Vi har fra bestyrelsens side forsøgt at synliggøre Slaglosia. Jeg mener, at det er lykkedes helt godt. Deltagelsen i Fritidsmessen viste helt klart, at der er stor interesse for foreningens arbejde og ikke mindst for de oldsager, vi graver frem.

Byvandringen, som vi arrangerede i september måned, var godt besøgt og gav et pænt og tiltrængt tilskud til foreningen.

Festmarchen i forbindelse med Nordisk Festuge var dog ikke den forventede succes.

Med til at lave PR for arkæologien var også det uventede, men gode initiativ fra kommunens kulturudvalg om at arrangere en udstilling på Slagelse Centralbibliotek.

Udstillingen bestod af middelalderfund fra Slagelse. Sådan fik slagelseborgerne for første gang mulighed for at se middelalderfund fra deres egen by. Udstillingen blev grundigt studeret af mange.

Foreningen har deltaget i en her-og-nu opgave ved opgravning af det gamle åløb ved Trelleborg. Det var første gang, foreningen fik bemyndigelse til at lukke for offentligheden, idet der lå så mange oldsager, som tiltrak souvenirjægere. Det lykkedes at redde mange ting for senere undersøgelse.

Ellers har der været lidt stille omkring de arkæologiske graveaktiviteter, og det sidste års tid har været præget af mindre registreringer ved byggearbejder.

Hvis vi skal se fremad, så er der udsigt til noget positivt. Lad mig nævne

nogle af de mest iøjnefaldende ting.

1. Stigende medlemstal.
2. Stigende interesse for det historiske og arkæologiske arbejde.
3. Kulturudvalgets bevågenhed for vort arbejde.
4. Den nye daghøjskole, hvor arkæologien er på programmet.

Men jeg vil dog stadig mane til behersket optimisme. Problemer med tilskud til Sorø Amtsmuseum og den fortsatte drift af arkæologisk museum er noget usikker.

Derfor vil jeg appellere til foreningens medlemmer om at være behjælpelige med diverse ting, som Henning Nielsen, Sorø Amtsmuseums Arkæologiske Afdeling i Korsør måtte være interesseret i. F.eks. indretning af lokaler, udstillinger m.m.

Jeg vil dog også gerne komme med et lille hjertesuk og endnu engang fremføre bestyrelsens og formentlig hele foreningens ønske om at få nogle lokaler stillet til rådighed.

Jeg håber, vi snart får fundet nogle i Slagelse By, så vi også kan synliggøre Slagelses historie for byens borgere.

Jeg vil også rette en stor tak til Sorø Amtsmuseum og samtidig håbe, at samarbejdet vil være lige så positivt og godt fremover, som det hidtil har været.

Samtidig håber jeg på et godt samspil mellem det kommende museum på Trelleborg og Slaglesia.

Til slut vil jeg rette en tak for godt samarbejde til:

LOF for afholdelse af foredragsrækker.

Kulturudvalget for tilskud.

Bygherrer, som vi af og til har irriteret.

Den interesse, som vises fra mange sider.

Sorø Amtsmuseum.

Og til slut men ikke mindst bestyrelsen og herunder den afgangskasserer.

Med venlig hilsen
Torben Hansen

ANTVORSKOV KLOSTER OG SLOT

Antvorskov har siden det blev grundlagt af Valdemar den Store i 1164 spillet en markant rolle i Danmarkshistorien.

Antvorskov var Johanitterkloster og hovedsæde for ordenen i hele Norden. Johanitterordenen var blev til i forbindelse med korstogene til Det hellige Land. Det var en dobbeltorden med munke, der kæmpede som riddere, mens andre havde hospital. Ordenens mærke var et hvidt kors på rød bund. Det kan have været det "Dannebrog", der efter sagnet faldt ned fra himlen i Estland i 1219.

Efter reformationen i 1536 tilfaldt klosteret kronen. Det blev et kongeligt len, men bestod dog som kloster helt frem til 1580.

Frederik den II blev i 1585 færdig med en omfattende ombygning af klosteret til slot og boede derefter ofte på Antvorskov til sin død i 1588. Efterfølgende konger benyttede Antvorskov Slot ved gennemrejse.

Efter nogle år som kgl. ryttergods blev Antvorskov solgt ved offentlig auktion i 1774.

Antvorskov forfaldt, og bygningerne revet ned, så der idag kun er få ruiner tilbage.

I 1992 blev der oprettet Den Selvejende Institution Antvorskov Kloster og Slot med følgende formålsparagraffer:

- at søge klosterets og slotshavens dimensioner og form syn-
gjort,
- at søge kloster- og slotshavens historiske udvikling syn-
liggjort ved etablering af flere haveanlæg,
- at arbejde for opførelse/etablering af et kloster- og slots-
museum på eller i nærheden af området,
- at markedsføre Antvorskov Kloster- og Slotsruin som turist-
mål,

- at drive og vedligeholde Antvorskov Slotsruin og arealerne i institutionens varetægt.

Vi arbejder med at lave et egentligt projekt, som tager udgangspunkt omkring år 1600 med teglstensmure omkring de indre anlæg, som er planlagt med forskellige haver: Æblehaven - Humlehaven - Præstehaven - Vandhaven og Dronningens Have.

Vi har planlagt at igangsætte et mindre udgravningsarbejde på ruinområdet for at få fastslået de jorddækkende ruiners nuværende tilstand og placering.

Udgravningsprojektet er fastlagt til maj-juni 1995. Det er drøftet at lave 4 -5 søgegrave efter oplæg fra Skov- og Naturstyrelsen, og dette sker i samarbejde med Sorø Amtsmuseum.

Der skal ansættes en middelalderarkæolog, en daglig udgravningsleder samt 6-7 personer til udgravningsarbejdet.

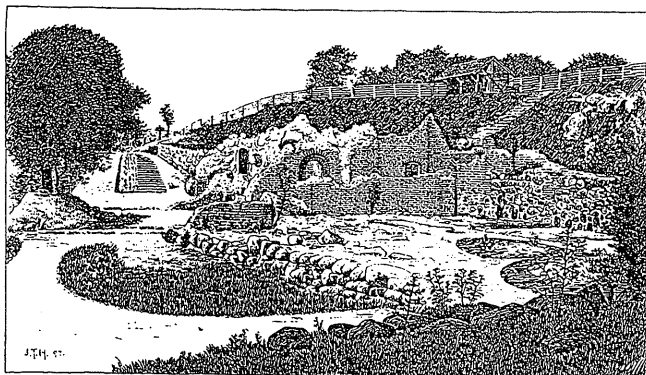
Når dette arbejde er afsluttet, vil der blive søgt om midler til et egentligt projekt.

Jørn Bach

Formand for

Den Selvejende Institution

Antvorskov Kloster og Slot

FOSSILER

Når vi som amatørarkæologer studerer fortiden med de genstande, som vidner om forlængst hendøde kulturer, får vi let den opfattelse, at 10 - 12.000 år er en meget lang tid. Men set med palæontologens eller geologens øjne vil selv 100.000 år blot være en lille, næsten umålelig periode i jordens lange historie, et tidsrum, der næppe lader sig beskrive.

Hvad foregik der da på jorden, før mennesket begyndte at vende op og ned på det hele? Jo, et overordentligt alsidigt dyreliv boltrede sig. Nye dyrearter udviklede sig og forsvandt igen, og atter andre opstod. Gennem millioner af år udvikledes de arter, vi kender idag, der i blandt os selv. Jordens kontinenter gled rundt på overfladen af jordens skorpe, palmer kunne gro på Sydpolen og Grønland. Jordens alder skønnes at være 5 milliarder år, men kun i de sidste 600 millioner har der været liv i form af flercellede organismer, begyndende i havet. Men encellede arter, selve livets oprindelse, opstod længe før. Og de første bjergkædedannelser på den golde og øde jord var for længst foregået. De ældste bjerge kendes fra Australien og Grønland.

Men i urhavet i perioden mellem prækambrium og kambrium gled bløddyr rundt i havbundens slam. Nogle arter blev fritsvømmende og udviklede panser for at undgå at blive ædt, og de første former for højere liv udviklede sig. I perioden ordovicium - silur for 4 - 500 millioner år siden svømmede blæksprutten orthoceres rundt med sit lange, rørformede kalkpanser og trilobitterne, der var en slags krebsdyr, der havde udviklet sig i kambrium og kunne blive en halv meter store, havde nu udviklet sig i mange arter. De var forsynet med hornlignende udvækster,

idet de blev jagtet af de langt større blæksprutter. Men i denne periode udvikledes også koraller, snegle, søpindsvin, søliljer og havsvampe samt mange andre arter sig til at blive mangeartede individer. Først i devon- og kultiden, for 350 millioner år siden, begyndte først planterne, siden dyrene at erobre landjorden og atmosfæren dannedes. De første lungefisk kunne klare sig i sumpene og de kvastfannede fisk kunne humpe helt op på land. I kultiden blev jorden dækket af padderokke- og ulvefodstræer samt træbregner i så store mængder, at de blev til jordens kullagre idag. Dyrene, der levede her, var store padder og guldsmedelignende insekter. Begge arter skulle lægge deres æg i vand. De næste dyrearter blev krybdyrene, der kunne lægge deres æg på land, nemlig dinosaurerne, der op gennem perioderne perm, trias, jura og kridt var de ubestridte herskere på jorden i næsten 200 millioner år, indtil de uddøde for 65 millioner år siden. Nu var det pattedyrenes og fuglenes, direkte efterkommere af dinosaurerne, tur til at befolke jorden, først insektæderne, så planteæderne og rovdirene. Mange helt nye arter opstod. Næsehornet og elefanten er repræsentanter for de helt gamle arter, mens hesten var på størrelse med en foxterrier og blev jagtet af 3 meter høje, kødædende, strudselignende fugle. Meget skulle endnu forandres før de store istider og menneskets opståen for blot 3,75 millioner år siden i Østafrika. Men så sent som for 30.000 år siden levede neanderthalerne i Europa. Først herefter opstod vor egen art, nemlig under den sidste del af den foreløbigt sidste istid.

Når vi i arkæologisk øjmed graver i eller går på markerne, sker det, at vi støder på mærkeligt udseende sten af ikke-kulturel beskaffenhed, men hvad er det så? Det kan være fossiler - forstenede havdyr af de før nævnte arter. De har været indlej-

ret i et stykke forlængst forstenet havbund, men er blevet frigjort.

Men det er fortrinsvis dyr, der i forvejen er beklædt med hård skal af f.eks. kalk, der kan bevares som fossiler, som for eksempel pighuderne - søpindsvin, søstjerner, sølilje eller molluscaerne - snegle, muslinger og blæksprutter, foruden koraller, svampe og brachiopoder samt det lille leddyrt trilobitten. Det er hovedgrupperne, vi støder på. Blot må vi ikke forveksle dem med de ejendommeligt formede flintblokke vi finder, og som både kan ligne fugle og dyr. Det beror alene på tilfældigheder og en lidt løbsk fantasi.

To af geologiens perioder er i Danmark særlig rigt repræsenteret. Det er kridttiden og silur/ordovicium-perioden. Fra kridttiden for 70 millioner år siden, fordi det var på den tid, Danmark blev skabt som en koralrevle, lige tidligt nok til at de sidste dinosaurer kunne have oplevet det. Fra den tid stammer vore vættelys, søpindsvin, kiselsvampe, nogle koraller og søliljestilke samt Faxes enorme fauna af nautiler, koraller, krabber, hajer o.m.a., ialt 500 arter.

Den anden periode: silur/ordovicium for ca. 450 millioner år siden finder vi repræsenteret i Danmark, fordi de store isgletsjere, for vor skyld, skurede hen over Sveriges, Ølands og Gotlands klipper og førte store mængder stenmateriale fra fra nævnte perioder ind over vort land. 100 000 år efter trak de sig tilbage og efterlod en mængde ølandskalk med masser af dejlige fossiler. Her er det orthoceres-blæksprutternes skaller, trilobitter, enkelkorall og søliljestilke samt brachiopoder fra den tid.

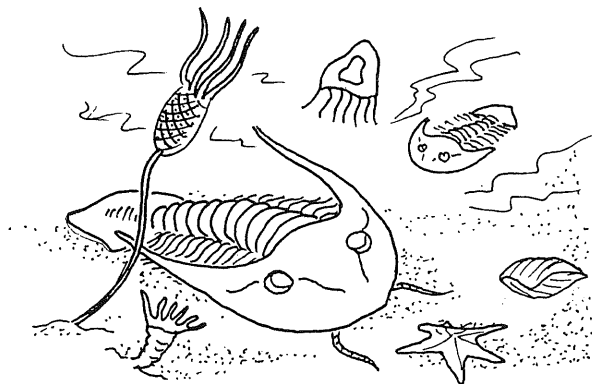
Jeg har selv fra turister byttet mig til meget smukke brachiopoder og koraller fra Gotland, men fandt samtidig en blok

kalksten fra Gotland herude ved Storebæltskysten med nøjagtig de samme fossiler indlagt. Der var blot 112 000 år mellem, at de er blevet indført.

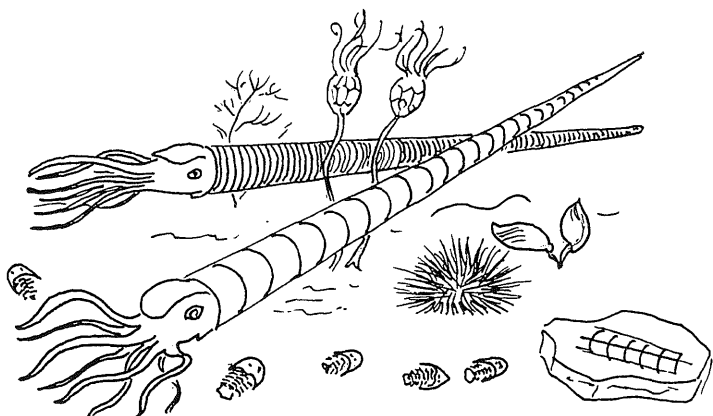
Men også perioden efter kridttiden, den store pattedyrsperiode tertiærtiden og kvartærtiden er repræsenteret i Danmark. I moleret, det plastiske ler og Gram Lergrav findes fiskeskeletter, en enkelt skildpadde, hajtænder, krabber samt ikke-forstenede sneglehuse og muslingeskaller samt forstenet træ.

En del af disse forsteninger kan man finde, blandet, ved vore kyster, hvor de ligger renvaskede, men ofte havslidte, hvorimod hvorimod markfundene er meget intakte og detaljerede.

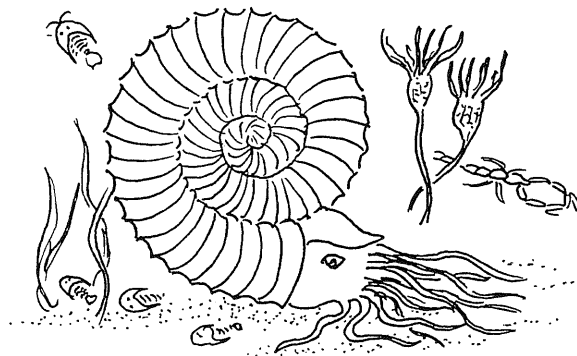
I det følgende vil der blive beskrevet en del af de hyppigst forekommende fossiler i Danmark.

Trilobitterne findes i Danmark som fossiler i den grå og røde ølandskalk ved vore kyster, hvor disse sten er synlige. Når sådanne sten flækkes, fremkommer der aftryk af trilobitter, oftest halestykker, da disse var hele stykker i modsætning til den øvrige del af dyret, der var af sammensatte stykker. Der er dog gjort enkelte, hele fund.

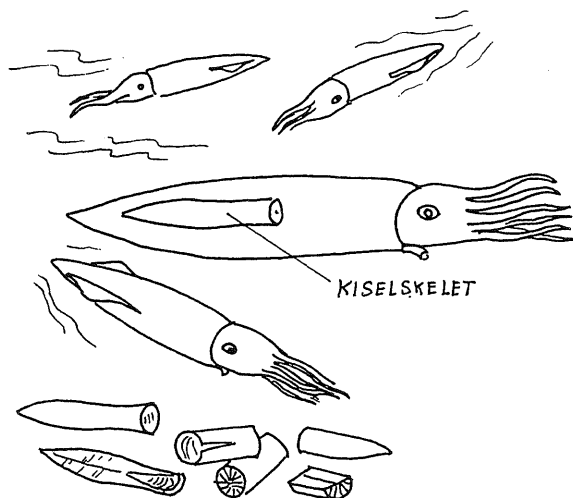

Orthoceres og endoceres, der var blæksprutter med lige, rørformede skaller, findes ligeledes i den grå og røde ølandskalk. Da disse sten ofte blev brugt som gravstensplader ved vore kirker i middelalderen, er det ikke ualmindeligt at støde på brudstykker ved udgravninger. Her har fugtighed og frost delt stene-
ne i flager, hvor netop disse fossiler dukker frem som runde stokke. Ligeledes findes der gode eksemplarer fra kysterne.

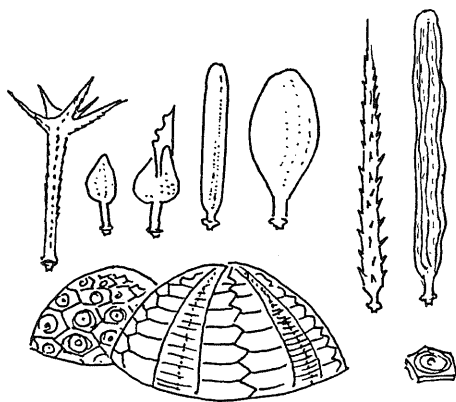

Ammonitterne er ikke så almindelige i Danmark, men forekommer

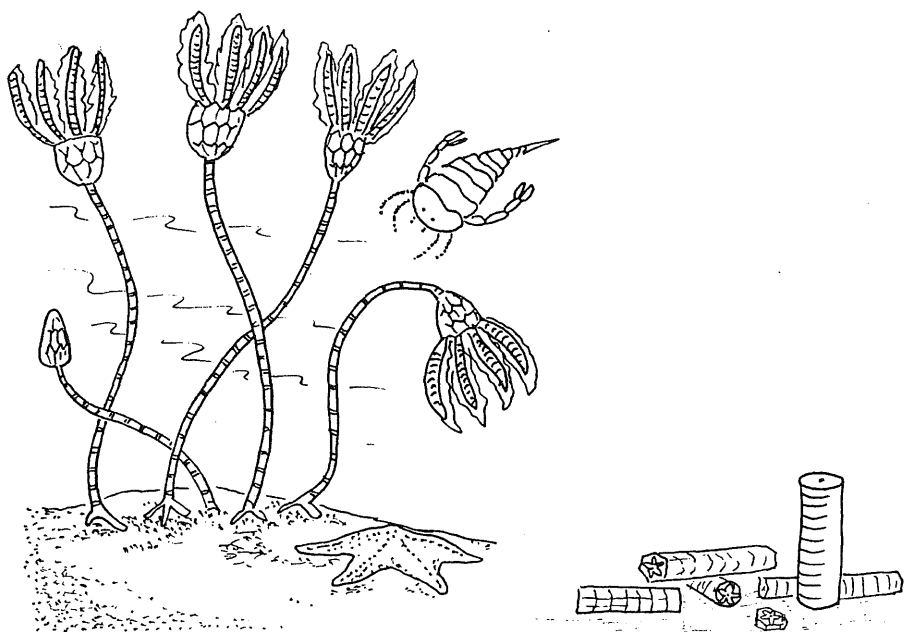
dog på Bornholm i Arnager grønsand samt i de jyske kalkbrud. Og dens nære slægtning, nautilen, findes ofte i Fakse Kalkbrud. Fragmenter kan dog også dukke op andre steder, f.eks. i grusgrave.

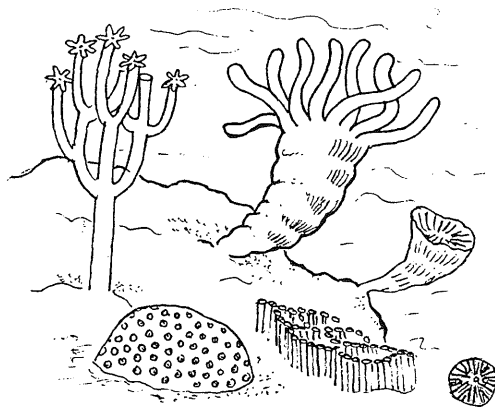
Belemnitter, som også kaldes vættelys eller tordenkiler, levede i stort tal i kridttiden og findes naturligt nok mest ved Møns Klint, men er også det mest almindelige fossil ved vore strande. Stenen er et rudiment, som var placeret inde i ryggen på en lille blæksprutte og som stammede fra dengang, dyret boede i kalkskaller. Her er det værd at vide, at stenen er skabt af kisel inde i dyret, altså har den ikke gennemgået en forsteningsproces som andre fossiler. I visse sandsten kan flere vættelys være indlejret, men de almindeligste fund er gerne brudstykker, sjældent hele eksemplarer.

Søpindsvin er ligesom vættelys et af vore almindeligste fossiler. Materialet er den mørke flint, og søpindsvinene findes ofte delvis indstøbt i en flintesten. Selve søpindsvinefossilet er en afstøbning af skallens inderside, ofte med dele af skallen påsiddende. Herved bliver piggefæstet synligt, oftest når fundet er sket i kalkbrud. Her findes også de mange forskellige former for pigge, der var meget alsidigt udformede og vidner om, i hvilken periode i kridt-tiden, søpindsvinet har levet. Piggene bryder altid i en vinkel på 45° med blank brudflade.

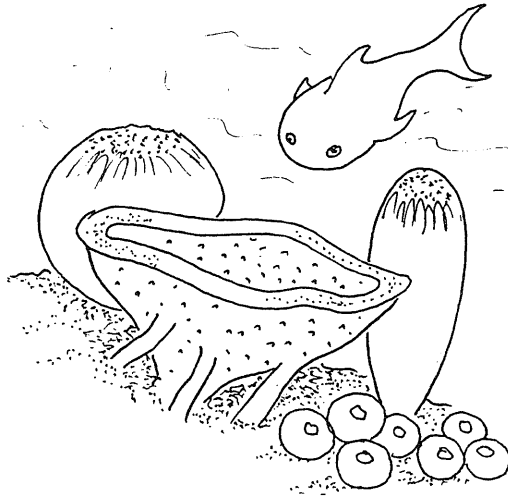
Sølliljer er ret almindelige ved vore kyster, i grusgrave m.m., dog hyppigst som brudstykker af stilkene. Disse ses som 2 - 3 cm lange, hvide stykker, nærmest lignende korte blyantstumper. Stilkene kan også være indlejret i kalk. I kridttidens sølliljer forekommer der altid i snitfladen en smuk lille fembladet blomst. I Danmark findes dog også sølliljestilke fra den langt ældre silur/ordoviciumperiode. Disse er farvede efter at have ligget i ølandskalk, altså grå eller rødbrune. Karakteristik for dem er også, at de normalt er helt runde og noget tykkere, som en kuglepen og ikke har det lille blomsteraftryk på snitfladerne, men en masse små radier.

Koraller er også ret almindelige, og der findes mange forskellige arter, både som enkeltkoraller og som kolonivoksende. Enkeltkoraller kan være fra få millimeter og op til mere end 10 cm i diameter. Nogle er som et bøjet kræmmerhus, andre så flade som en 25-øre. Men i tværsnit har de et mønster med radi-er eller eger i et hjul. Kolonikorallerne er meget alsidigt udformede. Helioskorallen, der er udformet som en halvkugle, har små koralmønstre over hele overfladen og er ret almindelig. En anden type er kædekoraller, der kendes fra Gotland. Den består af rækker af småstave, der, indlagt i kalk og set i tværsnit, ligner små kæder. Andre koraller kan være grenkoraller, som findes i Fakse i mange meter tykke lag. En anden type er kandelabrekorallen, der med sin lodrette vækst minder om en lille cowboykaktus.

Brachiopoder (armfødder) forekommer overalt i Danmark, både fra kridt- og silur/ordoviciumperioderne. Overfladisk kan de minde om muslinger, men de er af en helt anden dyreart. Den væsentligste forskel er, at muslingeskaller, bortset fra østerskaller, altid er symmetrisk opbyggede højre- og venstreskaller, hvorimod brachiopodens skaller er assymetrisk opbyggede i en over- og underskal. De kan variere meget i udseende og størrelse, de større som en stor musling og de mindre kun få millimeter. Nogle er glatte på overfladen, andre er smukt rillede, som kammuslinger. I de småstensdynger, der ofte dannes på en strandbred, kan findes de yndigste, små, fine grå brachiopoder på en halv centimeters størrelse.

Svampe er en dyreart - ikke en plante, skønt de er fastsiddende. De ånder gennem siderne og ud foroven, hvorfor mange også er vaseformede. De forekommer over hele landet. De almindeligste fund er fra kridttiden, idet de oftest er kiselsvampe og derfor "ømdannet" til flint. Den lille, runde raslesten er en kiselsvamp, hvor rester af kiselskelettet ligger løst inde i stenen. Ved stranden findes små, runde, hvide kridtidsvampe med hul igennem. Disse samlede stenalderfolket og lavede perlekæder, hvoraf nogle er fundet ved udgravninger.

Dette er nogle af de hyppigst forekommende fossiler, som man vil støde på i det danske landskab. Men de er ikke ligeligt fordelt. Ved strandområder som Drøsselbjerg, Frølund Fed og området mellem Korsør og Skælskør er der mange, bl.a. ølandsforekomster. Hvorimod man intet finder på Sejerø og Nekselø. Men Langeland, områder på Fyn og Samsø er særdeles gode steder. På den jyske vestkyst er alle stenene skuret til ukendelighed.

Men på Mors og Fur og i de de nordjydske kalkbrud og i brud og ved strande på Djursland findes mange fine ting. Andre gode steder er Treldenæs ved Fredericia, hvor der er forekomster af plastisk ler og Gram lergrav med fossiler fra tertiærtiden. Ved Vemmingbund syd for Sønderborg findes der ikke-forstenede skaller fra Eem-perioden før sidste istid. Bl.a. findes i millionvis af små Turitella-sneglehuse højt oppe i skrænten.

På grund af isens bearbejdning af det danske landskab er det stort set muligt at støde på næsten samtlige fossile dyrearter. De findes spredt i landet, hvor man graver i jorden, på byggepladser og marker, i ens egen have eller endnu bedre på småstenspladser ved private eller offentlige anlæg.

Men leder man direkte efter fossiler er det vigtigt at vide, at de kun findes i sedimentære sten som sandsten, kalksten, lersten, skifer og flint. Men aldrig i sten fra grundfjeldet, porfyrr, basalt, granit og vulkanske stenarter.

Det er en dejlig sport at samle på fossiler, at færdes i den frie natur og at opleve, at de danske kyster kan være andet end Stillinge Strand. Opleve, at en strand med sten, ikke nødvendigvis behøver at være en ulykke, men måske giver den dig et af dit livs største øjeblikke.

Iøvrigt bør man have øjnene med sig i mange bygninger, der er opført af sedimentære stenarter med forskellige dyrearter indlejret. Det være sig Slagelse Banegårds gulv, facadestenene på den gamle Handelsbanks bygning i Bredegade, væggene under billetlugerne på Hovedbanegården eller væggene mellem elevatorerne på Rigshospitalet. Stands op og se, det er en af jordens 600 millioner sider store billedbog. Flækker du en kalksten og et dyr blottes, er det første gang i 450 millioner år, det ser dagens lys. 450 millioner år før, der blev tænkt på mennesket.

Erling Kristensen.

MARINARKÆOLOGISKE GRUNDKURSER

Sportsdykkere i Danmark, der vil dygtiggøre sig som amatørarkæologer, har flere gode kursusmuligheder at gribe til med specielt henblik på forholdene under vand.

Egentlig er sportsdykkernes interesse for arkæologi opstået på et relativt tidligt tidspunkt, for brugbart udstyr til sportsdykning blev først udviklet i løbet af 1950-erne, og allerede i 1957 blev der organiseret en registrering af undersøiske stenalderboplads, fundet af amatører.

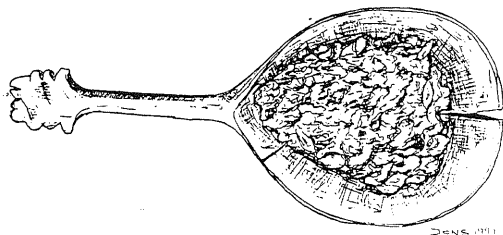
Derefter blev der dog igen lidt stille om emnet i nogle år, men Dansk Sportsdykker Forbund, der blev oprettet i 1965, fik ret hurtigt etableret flere underudvalg, deriblandt et arkæologisk udvalg, som skulle tage sig af uddannelse af arkæologiinteresserede sportsdykkere. Dette udvalg er med god flid kommet frem til det system, vi har i dag med en modulopbygning, så man (afhængig af interesse og tid) kan dygtiggøre sig på overskuelige kurser, der varer fra en dag til en uge.

"Mark-1", som første kursusmodul hedder, giver deltagerne en bred orientering om, hvad man kan forvente at finde under vand, nemlig: stenalderlevn, skibsvrag, gamle havneanlæg, oversvømmede skove, sejlspærringer, fiskeanlæg og redskaber, diverse løsfund - ja, kort sagt alt, hvad der kan findes i havet og ferske vande af kulturlevn.

Ligeledes gennemgås årsagerne til, at tingene kan findes under vand, såsom skibsforlis, havstigninger, kysterosion, of-ferskikke, krigshandlinger og naturligvis hændelige uheld.

Juraen, vi er underlagt, bliver indprentet nøje, da vilkårene for ting, fundet på søterritoriet, er strengere end for ting, fundet på land. Er en genstand blot gået tabt for mere end 100 år siden, må den i princippet ikke forstyrres, men ind-rapportering skal finde sted til Skov- og Naturstyrelsen, Rigs-antikvaren og Farvandsdirektoratet efter nøjere regler.

Et meget vigtigt punkt på dette kursus er positionsbestem-melse, for hvad nytter det at finde noget helt unikt på havbun-den, hvis man ikke kan genfinde stedet helt nøjagtigt. Brug af over-eet-mærker, pejlekompas og sekstant bliver forklaret og indøvet, så man ikke er afhængig af dyr, moderne teknik så-som satellitnavigationsapparater (der iøvrigt også kan svigte).

Efter dette grundkursus er man klar til "Mark-2"-kurserne

hvor der henholdsvis er et om vrage og sejlspærringer og et om stenalderboplads.

Bopladskurset giver en grundviden om flintforarbejdning og redskabstyper fra forskellige epoker. Teorierne om havstigninger og landhævninger efter sidste istid bliver forklaret, så man forstår, hvorfor der i det hele taget er boplads på havbunden og på hvilke dybder, fund kan forventes. De fleste forbavses over, at der er gode bopladsfund på ca. 10 meters dybde, og at der realistisk forventes fund dybere end 30 meter nede. En typisk indretning af en kystboplads bliver gennemgået, så man aner, hvad der muligvis vil kunne findes. Og det læres ud fra søkort at kunne finde sandsynlige steder, hvor mennesker må have boet, mens havet stod lavere end nu. Selvfølgelig vises der også billeder og film fra diverse projekter. Metoder og redskaber til undervandsopmåling og -rapportering er naturligvis en vigtig kursusdel, så man kan holde styr på sine forhåbentligt mange fund.

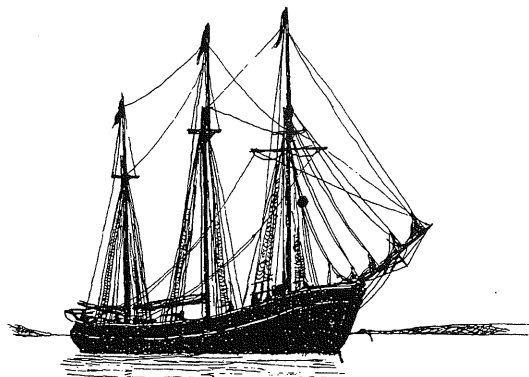
"Mark-2" vragekurset går ud på at lære skibstyper og udrustning fra forskellige tider at kende. Viden om forskellige træsorter er vigtig, og ligeledes lærer man om anvendelsen af metaller til samling af planker, forhudning af skibsskrog, forstærkninger, bevæbning, ankre o.s.v. Der læres om skibenes hovedrunder, havne, ladepladser og ankerpladser, så sandsynlige forlissteder kan indkredses.

Mulighederne for søgning i talrige arkiver efter oplysninger gennemgås. Også dette er et enormt emne, som kun overfladisk kan beskrives på et kort kursus med nogle få eksempler. En liste med søgemuligheder i 31 forskellige arkiver, årbogssamlinger o.s.v. er en god start.

Så vidt har kurserne været rent teoretiske, men en uges kur-

sustogt med det gode skib "Fulton" giver mulighed for at prøve kræfter med realiteterne. Ca. 20 kursister er der plads til i en indholdsrig uge, hvor dyrkning af forskelligartede arkæologimål giver teorierne perspektiv. Et togtprogram kan være som flg.: Besøg på Kyholm Karantænestation ved Samsø, dykning på en 1700-tals ankerplads, 2 dages dykning i Lillebælt på sten-alderlevn, opmåling af vikinge-pælespærring i Haderslev Fjord, dyk på 1800-tals vrug ved Sønderborg og sluttelig opmåling og registrering af et lille middelaldervrug ved Sydfyn.

Før og efter hver dykning bliver der af arkæologer og div. eksperter fortalt en masse, fundene bliver vendt og drejet og diskuteret, og fundskemaer o.s.v. bliver udfyldt og kommenteret. En Fulton-uge er yderst aktiv, og alle får med garanti en masse ny erfaring med hjem.

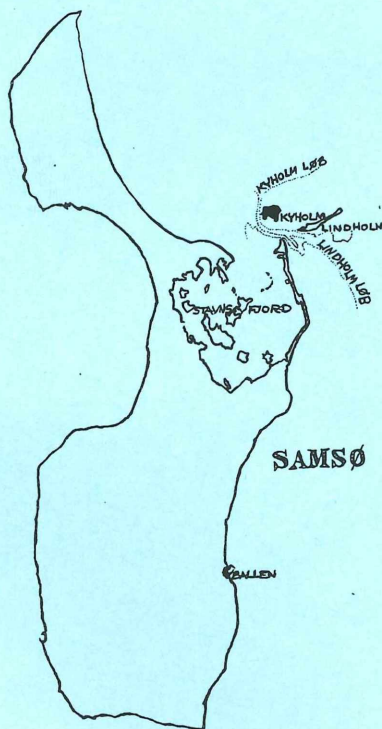
På alle kurser er specialuddannede arkæologer instruktører, hvilket giver undervisningen en virkelig høj kvalitet.

Udover disse kurser er der mulighed for at deltage i løbende projekter, som kører under div. museer/Skov- og Naturstyrelsen over hele landet, så man på den måde kan dygtiggøre sig -

og have det hyggeligt med sin hobby. Overalt er de uddannede arkæologer vældigt hjælpsomme og interesserede i samarbejde. Dette gode samarbejde har også givet sig udslag i, at der hvert 2. år afholdes en marinarkæologisk konference med deltagelse af både amatører og professionelle. Konferencens indlæg kommer så fra "begge sider" med sidste nyt fra undervandsfronten. Dette års konference havde ca. 80 deltagere, hvoraf 19 kom med meget spændende og aktuelle indlæg fra ind- og udland. Ikke mindst vigtigt giver en sådan weekend en god chance for at knytte nye forbindelser til fremtidige projekter og personerne bag.

Marinarkæologi er virkelig væsentlig, og da Danmark faktisk er med helt fremme i udviklingen, er det sjovt, at også uddannelsen af amatørarkæologer er kommet i så gode rammer og fortsat udvikles.

Michael Tønning

SLAGLOSLIA

B E S T Y R E L S E N 1 9 9 5 / 1 9 9 6

Formand:

Torben Hansen, Bakkevej 6, 4200 Slagelse.

Tlf.: 53 53 28 17

Næstformand:

Michael Tønning, Nordvej 5, 4200 Slagelse.

Tlf.: 53 53 07 77

Sekretær:

Kaj Hansen, Solbærvej 56, 4200 Slagelse.

Tlf.: 53 52 06 90

Kasserer:

Morten Petersen, Kierulffsvej 76^{III}, 4200 Slagelse.

Tlf.: 53 52 72 91

Bestyrelsesmedlem:

Rita Lunkewitz, Marielund 4, 4200 Slagelse.

Tlf.: 53 52 96 72

Repr. for Sorø Amtsmuseum, Arkæologisk Afdeling.

Henning Nielsen, Frølundevej 25, 4220 Korsør.

Tlf.: 53 58 10 10

* * * * *